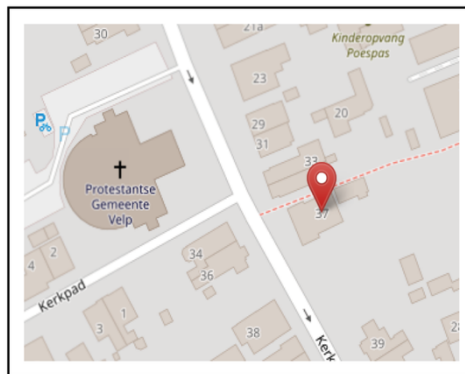

Herenhuis Vredeoord
Kerkstraat 37
6883 HR Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000340
Inschrijving register 21 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp H 3147

Historie en ligging:

Dit vrijstaande uit ca. 1840-1850 daterende in traditionele trant (d.w.z. nog in de 18de eeuwse traditie staande) gebouwde sobere herenhuis van het middengang type bevindt zich aan de oostzijde van de noord-zuid lopende Kerkstraat. Het pand grenst met de linkerzijde aan het Kerkpad tussen de Kerkstraat en de Reinaldstraat. Het herenhuis is gebouwd op een oudere bouwplaats. Begin 19de eeuw bevond zich op deze plaats een eenvoudig woonhuis dat bewoond werd door de weduwe van Jan Hengeveld die van beroep arbeidster was. De Kerkstraat was toen nog nauwelijks bebouwd. Het achterhuis werd vermoedelijk in de late 19de eeuw aan de zijde van het kerkpad verbreed. Ca. 1947 kreeg het achterhuis aan de rechterzijgevel een erker met bovenliggend balkon op de plaats van een veranda. Achter het pand ligt een voormalig koetshuisje met woning. Het pand wordt aan drie zijden omgeven door een tuin die van de weg gescheiden wordt door een ijzeren tuinhek. Het dubbele ingangshek is gevat tussen twee van dekplaten voorziene stenen kolommen met resp. de inscripties 'VREDE' en 'OORD'. Deze tuin was oorspronkelijk groter aangezien ook het tussen nr.37 en nr.39 gelegen perceel tot de tuin behoorde waarin o.a. de oprit naar het achter het huis gelegen koetshuis lag. De smeedijzeren inrijpoort van Vredeoord is nu achter in deze tuin opgesteld. Het pand vormt een der gaafst bewaarde herenhuisen uit de eerste helft van de 19de eeuw in gemeente Rheden. Het interieur van het pand bevat nog diverse waardevolle 19de eeuwse onderdelen.

Plattegrond en opbouw:

Het herenhuis is gebouwd op een van de Gelderse T-boerderij afgeleide plattegrond. Deze plattegrond is in de gemeente Rheden karakteristiek voor veel 19de eeuwse niet-agrarische bebouwing zoals herenhuisen en villa's. Het pand heeft twee bouwlagen onder een samengesteld schilddak gedekt met rode en gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Het voorhuis heeft een schilddak met de nok evenwijdig aan de weg. Het achterhuis heeft een iets lager afgeplat schilddak met de nokken loodrecht op die van het voorhuis.

De voor- en zijgevels worden afgesloten door een hoofdgestel bestaande uit een geprofileerde houten architraaflijst, een vlak gepleisterd fries en een houten geprofileerde zwarte kroonlijst waarin de goot. Boven de achtergevel wordt de gevel afgesloten door een eenvoudige geprofileerde daklijst. Het pand heeft een omlopende gepleisterde grijs geschilderde plint. In het voorschild van het voorhuis zijn twee kleine dakkapellen aangebracht met stolpramen. In dakschild van het achterhuis bevinden zich twee hoge bakstenen schoorstenen. De vensters worden merendeels afgesloten door een anderhalfsteens strek.

Voorgevel:

De streng symmetrisch ingedeelde vijf traveeën brede gevel heeft in het midden de door een architraaflijst omlijstte ingang. De ingang heeft een hardstenen stoep en

idem deurneuten. De ingang bevat een fraaie paneeldeur met een schijnaald in het midden. De deur bevat twee zeer fraaie kleine ronde gietijzeren roosters. Boven de deur een eenvoudig enkelruits bovenlicht. Zowel links als rechts van de ingang bevinden zich twee vensters, alle voorzien van een T-schuifraam. De verdieping bevat vijf vensters met stolpramen met enkelruits bovenlichten. Deze vensters zijn deels nog voorzien van persiennes. De ramen waren vermoedelijk oorspronkelijk alle als zesruits schuiframen uitgevoerd.

Linker zijgevel:

De gevel van het voorhuis is blind. In de gevel van het achterhuis bevinden zich rechts twee kleine raampjes. Links hiervan een venster waarin een zesruits schuifraam. De bovengelegen verdieping heeft eveneens een venster met een zesruits schuifraam. De begane grond heeft links een venster met twee gekoppelde ramen waarvoor tralies zijn aangebracht. Links van het achterhuis bevindt tussen de muur van het geheel links gelegen koetshuis een muurtje met een door een rondboog afgesloten poortje voorzien van een houten deur.

Achtergevel:

De begane grond heeft links een tegen de gevel aangebouwd prieel onder een lessenaarsdakje met asfaltshingles. Tegen de gevel staat nog een fraaie pomp. De door een rollaag afgesloten ingang heeft een deur voorzien van een van een roedenverdeling voorziene glasruit en een kussenpaneel. De ingang heeft aan de linkerzijde een luik. Geheel rechts een door een rollaag afgesloten venster waarin een vernieuwd raam met ter weerszijden luiken. De verdieping bezit geheel links en geheel rechts een groot venster voorzien van een zesruits schuifraam waarboven een houten rolluikbak. In het midden een klein rond venster waarin een gietijzeren vierruits raampje dat de gang van de verdieping verlicht.

Rechter zijgevel:

Het voorhuis heeft op de begane grond en de verdieping een venster, beide voorzien van een stolpraam met een enkelruits bovenlicht. Het verdiepingsvenster heeft ter weerszijden nog persiennes. Het achterhuis heeft op de begane grond links en geheel rechts een venster met een stolpraam met een tweeruits bovenlicht. In het midden een in 1947 op de plaats van een veranda aangebrachte driezijdige erker met De verdieping heeft geheel links een venster voorzien van een stolpraam met enkelruits bovenlicht en ter weerszijden persiennes. In het midden zijn dubbele balkondeuren aangebracht. Links hiervan een klein liggend venster voorzien van twee gekoppelde ramen.

Interieur:

Het pand bezit diverse waardevolle interieuronderdelen waarvan o.a. te noemen zijn een met marmer belegde gang en een trappenhuis met houten balusters. Het plafond van de gang heeft een in stuc- of gietijzer uitgevoerde rozet. Diverse kamers bezitten nog marmeren schoorsteenmantels en geornamenteerde stucplafonds. Verder zijn de schuifdeuren tussen de op de begane grond gelegen kamers en suite nog aanwezig. Alle deuren zijn nog oorspronkelijke paneeldeuren met geprofileerde omlijstingen.

Bijgebouwen:

Achter het gebouw staat nog een klein pand van één bouwlaag onder een zadeldak gedekt met gesmoorde muldenpannen. De lange gevels worden afgesloten door mastgoten. De topgevels aan de korte zijden zijn voorzien van windveren. In de naar de tuin gekeerde gevel bevinden zich een eenvoudige opgeklampte deur en twee vierruits stolpramen alsmede geheel rechts een kleine aanbouw waarin dubbele

garagedeuren. In de achtergevel rechts bevinden zich een opgeklampte deur, een vierruits stolpraam en in de topgevel een vierruits draairaampje. Het gebouwtje heeft mogelijk de functie van koetshuis met koetsierswoning gehad.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- als onderdeel van de merendeels uit tweede helft van de 19de eeuw en de vroege twintigste eeuw daterende villabebouwing aan de Kerkstraat (ensemblewaarde). De Kerkstraat en de aangrenzende Kastanjelaan bezitten de best bewaarde villa-ensembles uit het derde kwart van de 19de eeuw in de gemeente Rheden.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.
- als een der gaafst bewaarde herenhuizen uit de eerste helft van de 19de eeuw in de gemeente Rheden. Het pand behoort tot oudste bebouwing aan de Kerkstraat.
- vanwege meerdere waardevolle en voor de gemeente Rheden zeldzame interieuronderdelen. Het pand bezit voor wat betreft de gang en het trappenhuis een der gaafste woonhuisinterieurs uit de eerste helft van de 19de eeuw in Velp en de gemeente Rheden.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c en 2d. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voordeur – 2017

Foto: Leo Lamboo / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND